

Ukebrev nr. 10/2022

Møte nr.: 2555 Dato: 29. mars 2022

Deltakere: 14 medlemmer +

1 på nett og 4 gjester

Referat: Ingrid Solberg

Tema: Folkemuseets utstilling Tidsrom 1600 – 1914. En utstilling om borgerskap og embetsstand i Norge v/Kari Telste

Telste innledet med å fortelle litt om sin bakgrunn med doktoravhandling om brutte løfter – brutte ekteskapsløfter. Hun har skrevet bøker om familiehistorier, om tjenestejenter. Hun har vært ansatt på Folkemuseet siden 2006.

I foredraget sitt ønsket Kari Telste å si noe om hvordan det har vært arbeidet med utstillingen fra oppstart i 2014 og frem til den åpnet i juni 2021 og i tillegg gi små glimt av selve utstillingen. 1500 gjenstander og 6 originale interiører er stilt ut i nyrehabilitert museumsbygg over 2 etasjer. Da trappen utenfor skulle restaureres, viste det seg at den opprinnelig var murt i Ringeriksskifer – nå er trappen satt i god stand med ny Ringeriksskifer.

Utstillingen handler om tidsrommet fra år 1600 til 1914 og er en tidsreise mot det moderne Norge. Borgerskapet og embetsstanden var den ledende eliten med internasjonale forbindelser og globale kulturutvekslinger. Dagliglivet og kulturen i Norge ble formet i samspill med resten av verden. Det første rommet man kommer inn i, defineres av taket – et gipstak som viser de 4 verdensdelene i kjølvannet av de store oppdagelsene. Taket ble laget til en villa i kvadraturen og flyttet til museet.

Om å fortelle historie gjennom ting: Hva forteller museumsgjenstander?

- Gjenstandene forteller om menneskene som eide dem
- Om fortidas virkelighet
- Om større historiske sammenhenger
- Hvordan få tingene i tale

Utstillingen forteller også om verdenshandel og Danmark/Norge som kolonimakt. København var utgangspunkt for handel med varer på verdensmarkedet. Fra slutten av 1600 foregikk en trekantshandel: Eksport av våpen fra København til Afrika, slavehandel fra Afrika til Karibia og råsukker tilbake fra St. Croix til København. Fra 1732 handlet man porselen og te fra Kina.

Et navn kjent fra Ringerike i forbindelse med trekantshandelen er Engebret Hesselberg. Han iverksatte grusomme straffer for å kvele et slaveopprør i Vest-India nesten før det var begynt.

Etter 1905 var alle opptatt av Norge som nasjon og i 1914 var embetsmannsstandens tid over. Industriborgerskapet overtok. Utstillingen slutter derfor med 1914. Man kan lese mer om utstillingen på Norsk Folkemuseums nettside. Og utstillingen kan besøkes på Bygdøy!